

Folketinget på ø-tur

Udvalget for Småøer var i starten af september på ø-rundtur i Limfjorden

„Blæsten går frisk over Limfjordens vande...“ – og det gjorde den da også da Udvalget for Småøer i starten af september besøgte Venø, Fur og Egholm.

Det var første tur til småøerne for det nye udvalg efter nedsættelsen i oktober 2011, men det er en årlig tradition, at folketingets udvalgsmedlemmer tager på rundtur og mødes med de lokale beboerforeninger. I år var det så Limfjordsøernes tur. I tre dage fra den 4. til den 6. september „ø-hoppede“ fem af medlemmerne fra folketingets Udvalg for Småøer sammen med Ø-sammenslutningens formandskab. Desuden deltog på de enkelte øer repræsentanter fra de lokale byråd således bl.a. borgmestrene fra Struer, Skive og Aalborg, samt regionsrådspolitikere. Det er en god mødeform, der giver plads til drøftelse af de lokale udfordringer.

På de tre øer fik beboerforeningerne således mulighed for at fremsætte problemstillinger for netop deres ø over for udvalgets medlemmer dels ved et møde og dels under rundvisning og spising

med folketingsmedlemmerne. For alle tre øer var det bl.a. øernes rammebetingelser, øremærkning af tilskud og kystsikring, der var på tapetet – emner som mange af Ø-sammenslutningens øvrige øer nok kan nikke genkendende til.

Turen startede i Struer, hvor Venøbussen holdt klar og modtog deltagerne med lækre små anretninger af Venø-specialiteter – en rigtig fin start på turen! På rundturen på Venø besøgte deltagerne først Venø fish-farm og hørte om stedets fremtidige planer. Turen gik videre til Venø kirke og derpå til projektet omkring restaureringen af „VenøSund“ – den gamle færge, som stadig kan sejle med biler. På Venø Efterskole blev udvalget vist rundt, og der blev taget hul på problematikken om strandbeskyttelseszoner. I mødet med politikerne var det desuden øremærkning af bloktilskud, Venøtårnet og mellemfinansiering af tilskudsmidler, der blev drøftet. Venø er en smuk, langstrakt ø vestligt i Limfjorden med knap 200 indbyggere.

Dagen efter gik turen til Fur, hvor udvalget fik set hele øen på en guidet

bustur ved museumsinspektør John Bertelsen. Rundturen sluttede „på Herrens Mark“ med en kønsopdelt fremvisning af Mandemuseet til stor moro for udvalgets medlemmer. Furboerne drøftede også her øremærkning af bloktilskud, mellemfinansiering og strandbeskyttelseslinie med politikerne, samt mobildækning og gennemskuelige færgeregnskaber. Fur er en af ø-sammenslutningens største øer med ca. 850 indbyggere, lokal industri og fine færgeforbindelser.

Som en meget fin afslutning på den tre dage lange odysse gæstede udvalgets medlemmer Egholm, en småø med knap 50 indbyggere placeret midt i storbyen Aalborg. På Egholm fik udvalget direkte syn for sagn under en rundtur ud til øens diger, som trues ved storme og ekstremt højvande. Kystsikring og naturgenopretning var her afgjort et stort emne.

Alt i alt fik folketingets medlemmer stof til eftertanke med sig hjem fra alle tre øer, og fik i mødet med øboerne en direkte kontakt til de problemstillinger, der fremsættes fra småøernes side.

Færger og ø-besøg

Kommentar af Dorthe Winther

Så er sommeren ovre og efterårs-månederne i gang. På min ø kan man tage en sen aftenfærge og være hjemme på øen ved 22-tiden. Jeg opdagede for nyligt, da jeg brugte den færge, at det faktisk var mørkt, da jeg nåede hjem. Lidt vemodigt at de lyse sommeraftener er borte for denne gang, men på den anden side bringer efterårs månederne jo start på endnu mere ø-samvær, aftensko-lekurser, idrætsforeningsaktiviteter, bestyrelsesmøder, fællesspisning og meget mere. Det er nu heller ikke så ringe endda.

Nye færger til de danske småøer

I perioden 2008-2010 afsatte forligs-partierne bag finansloven to statslige færgepuljer på i alt 260 mio. kr. til med-finansiering af kommunale færgeinvesteringer. Det har betydet, ældre færger er blevet eller er i gang med at blive udskiftet. Således er en ny Venø færge sat i drift, Hjarnø-færge ombygget, en ny færge til Avernakø og Lyø samt en ny færge til Agersø blevet indsat her i løbet af sommeren og nye færger til Nekselø og Strynø er på vej.

Det er rigtig godt, at der har været afsat disse midler, for kommunerne har svært nok ved at få den daglige færge-økonomi til at løbe rundt, og derfor har disse midler været med til at fremtids-sikre færgedriften til småøerne til gavn for både fastboende og turister.

Afløserfærge???

Med indsættelse af ny Agersø-færge kalkulerer Slagelse Kommune med at sælge de to færger, som de har i 'overskud', nemlig den gamle Agersø-færge og „Omø Sund“, der falder for Søfartsstyrelsens krav og dermed ikke må sejle mere uden en større og økonomisk tung ombygning. Hvad kommer det os andre ved, kunne man som læser måske fristes til at spørge. Men for rigtig mange øer betyder det faktisk, at de nu ikke mere har en afløser-færge.

„Omø Sund“ har gennem de sidste 7 år været lejet ud til rigtig mange øer – dels når deres egen færge skulle på det årlige værftsbesøg, og dels – eller måske især – når der har været havari, senest da den nye Lyø-Avernakø-færge blev sat ud af drift. Der ud over har flere færge-

skaber brugt „Omø Sund“, når der skulle transporteres flere mennesker til/fra en ø, end den ordinære færge kunne klare, f.eks. ved Tunø Festival eller Femø Jazz.

Afløserfærge på finansloven

Det er et stort problem, at der fremover ikke er nogen afløserfærge til brug for småøerne. Det skaber usikkerhed for den daglige transport for øboere, skolebørn, pendlere og erhvervs livet, hvad enten man skal have varer til eller fra øen. Det skaber usikkerhed hos turister/fritidshusejere, der skal til en ø, hvis der sker nedbrud på færgen, og der ikke kan indsættes en afløserfærge. Måske vælger de helt at blive væk med deraf følgende tab for turismeerhvervet på øen.

For ikke at tale om bosætning. Hvis der er den mindste tvivl om, at man ikke kan passe sit arbejde på fastlandet eller skolebørnene ikke kan komme af sted eller man ikke kan komme af med sine varer, ja så bliver det undskyldningen for ikke at flytte ud på en ø. Og det skal det IKKE være!!!

Vi er alle ekstremt afhængige af vores livsnerve – færgen – og derfor er det nødvendigt med en afløserfærge.

Vi har foreslået, at der afsættes penge på finansloven til nybygning af en afløser-færge til småøerne. Den kan administreres af et fælles færgesekretariat, og det vil være billigere for kommunerne at indleje den, da det jo kun er driftsomkostningerne, der skal dækkes.

Folketingspolitikere og Minister på ø-tur

Som man kan læse om andet sted i Ø-posten, har Sammenslutningen af Danske Småøer inviteret minister Carsten Hansen på ø-tur, og vi er af Udvalget for

Småøer blevet inviteret til at tage med på deres udvalgstur til Limfjordsøerne Venø, Fur og Egholm.

Det er en rigtig god tradition, at folketingsmedlemmerne tager ud og møder øboere. Her får de syn for sagen omkring de glæder og udfordringer, vi som øboere går og tumler med. De møder aktive og driftige øboere, der vil ø-livet, deres ø og deres ø's fremtid, men som også er klare i mælet omkring de politisk vedtagne restriktioner og begrænsninger, der påhviler småøerne eller omkring ønsker, der kan sikre øernes og øboernes fremtid. Jeg er sikker på, at sådanne møder og besøg skaber en større forståelse hos vores ministre og folketingsmedlemmer. De opnår en større ø-forståelse, der forhåbentlig spreder sig på Folketingets gange og i ministeriernes kontorer til embedsmændene.

Ingen opbakning fra KL

Udligningsreformen forøgede det generelle tilskud til kommuner med øer (det såkaldte §20-tilskud) med 15 mil. kr., som kan bruges til fri fragt, gratis persontransport i april og september samt et fælles færgesekretariat.

Småøernes Færgeselskaber har haft kontakt til Kommunernes Landsforening for at få at vide, hvordan KL forholder sig til etablering af et fælles færgesekretariat. KL har nu svaret, og af svaret fremgår det, at man „er af den opfattelse, at sagen om et færgesekretariat er en sag for de kommuner, som har småfærger og dermed ikke et fælleskommunalt anliggende. Ligeledes finder KL, at den enkelte kommune, som modtager det øgede tilskud, selvstændigt må afgøre, hvad midlerne anvendes til, herunder om kommunen ønsker at indgå i et fælles færgesekreta-

Årets repræsentantskabsmøde

Finder sted den første weekend i november fra fredag den 2. til søndag den 4. november i Odense. Udover „Ø-runden“ er årets tema „erhvervsudvikling“ og bosætning. Søndag er der paneldebate med bl.a. Minister Carsten Hansen og medlemmer fra Udvalget for Småøer. Der indbydes to repræsentanter fra hver ø.

riat, og i givet fald hvilke funktioner og omkostninger, der skal være forbundet med et sådant sekretariat“.

Det bliver hermed rigtig svært at få kommunerne til at leve op til Folketingets intentioner bag udligningsreformen – ikke bare på færgesekretariatsområdet, men også de to andre foreslåede områder. Her skal vi som øboere ikke slås egenhændigt med vores kommune. Når intentionerne er så klare, som de er i Udligningsreformen – nemlig at man fra Folketingets side vil være med til at sikre de småøers overlevelse som attraktive helårssamfund – ja så er det ikke meningen, at det er os som øboere, der skal føre det ud i livet. Det bør være et pålæg til kommunerne.

At et fælles færgesekretariat ellers kunne være nyttigt for kommunerne – bl.a. nu hvor der bygges en del nye færger – ja det burde være selvfølgelig. Et fælles færgesekretariat ville sidde inde med kompetencer og viden og kunne have rådgivet omkring nybygning, således at man ikke i de enkelte kommuner skal 'opfinde den dybe tallerken' hver gang, og således at der kan undgås fejlinvesteringer til skade for øboerne og skatteborgerne i kommunen.

dw

*

Bliv støttemedlem af Sammenslutningen af Danske Småøer

Interesserer du dig for de danske øer? Så tegn et støttemedlemskab og modtag Ø-Posten på din adresse. Det koster blot 150,- kr. om året. Kontakt sekretariatet på sekretariatet@danske-smaaoer.dk, hvis det har interesse! Du kan også tilmelde dig nyhedsbrevet fra De Danske Småøer og se flere ø-nyheder på www.danske-smaaoer.dk.

Gl. postkort – og andet godt

Vi er mange øboere, der er interesseret i øernes historie, herunder postkort. Dem har jeg samlet på i over 30 år. For nylig blev jeg prajet om en ny mulighed, nemlig netauktion: stamps.dk. Prøv at kikke. Ved søgninger fandt jeg andre øers postkort. Man kan søge på flere stednavne på en ø, eller man kan søge på tårn, skibsnavne o.s.v.

Med venlig hilsen Erik Strøm Sørensen, Byrum Hovedgade 71, 9940 Læsø
E-mail: taarnuglen@hotmail.com

Tang-innovation

Småøernes Fødevarer-netværk skaber muligheder for vækst på småøerne gennem tværgående samarbejde om innovation med tang.

I samarbejde med vores eksterne konsulenter Søren Espersen og Ole Hertz arbejder Småøernes Fødevarer-netværk målrettet på at skabe vækst på Småøerne på grundlag af tang. Tang har et meget stort potentiale til udvikling af et erhverv, som kan tilpasses forskellige typer restauranter og producenter fra Småøerne.

I tæt samarbejde med Syddansk Fødevarer-klynge og Væksthus Syd-danmark er vi ved at lægge grunden til nogle anderledes og spændende innovationsworkshops med tang som grundlag: Workshops hvor hele værdikæden i form af mindre innovationsgrupper sammensættes for at operationalisere alle led i kæden – og derigennem nå frem til at dyrke, tørre og fremstille nye produkter. Innovationsworkshops udbydes i hele den Syddanske region og vil også blive et tilbud til interessenter på de danske småøer i regionen.

Samarbejdet er en udløber af Fødevarer-netværkets projekt; www.spisetang.dk. Et projekt som blev finansieret i et samarbejde mellem Småøernes Aktionsgruppe og Lag Bornholm. Småøernes Fødevarer-netværk har gennemført en række produktudviklingsworkshops sammen med TV-kokken Claus Holm. Disse Workshops har høstet stor opmærksomhed og tilslutning af personer fra de danske småøer. Vi har afprøvet tangline-dyrkningsforsøg ud for Skarø, Fejø, Endelave og Kerteminde, og

vi vil i 2013 påbegynde dyrkning af tang i kar. Vi har igangsat og afprøvet Ømami Strand Safari med efterfølgende udarbejdelse af drejebog, som beskriver hvordan man på den enkelte ø vil kunne opstarte et lokalt samarbejde om et kommercielt koncept på Strand Safari med tang og urter.

Småøernes Fødevarer-netværk håber, at flere vil deltage og samle mulighederne op, og derigennem være med til at styrke de danske småøer.

På vegne af Fødevarer-netværkets bestyrelse, Kai Winter

For yderligere oplysninger om projekter kontakt Kai Winther, tlf. 29 44 03 21, kai@kernegården.dk

Er du i København den 12. oktober?

Så kom og besøg os i By, Bolig og Landdistriktsministeriet, Gl. Mønt 4, midt i København. Ø-sammenslutningen deltager denne aften i Kulturnatten, hvor vi har en stand i ministeriet fra kl. 18.30-23.30. Se mere på www.mtbl.dk/kulturnatten

Seminar for bestyrelsesmedlemmer Mandø 31. August til 1. September 2012

Bestyrelsesarbejde og erfaringsudveksling under åben himmel

Turen startede på Låningsvejen, som var en oplevelse i sig selv: vi er nogle der påskønner, at vi har færger i stedet for. Vi mødtes på Mandø Centret fredag aften ved 19-tiden og blev indkvarteret i dejlige værelser på Mandø Centret og Mandø BB. Begge steder kan leve op til de bedste hoteller, så prøv en ferie her.

På seminaret deltog ca. 30 personer, der repræsenterede 14 øer. Fredag aften præsenterede deltagerne sig selv og deres ø, og fortalte om både erfaringer i bestyrelsesarbejdet og problemer vi alle slås med. Bl.a. færgedrift og faldende beboertal. Derefter hyggeligt samvær.

Konfliktløsning

Lørdag morgen var vi i „arbejdstøjet“. Her blev der taget fat på konfliktløsning v/ psykolog Søren Braskov med et foredrag, men samtidig en god dialog. Vi fik at vide hvordan en konflikt opstår og dens udvikling, men også hvordan vi kan gribe den i opløbet og finde mulige løsninger for stridens parter. HUSK alle skal bidrage til en løsning.

Det var en rigtig god formiddag, hvor vi nok alle lærte, at vi både skal være mere åbne – og stå sammen. Vi skal ikke være bange for at gribe ind og i sidste ende at bede om hjælp udefra.

Ø-sammenslutningens rolle og balancen mellem nye tiltag og almen drift

Lørdag efter frokost gennemgik Dorthe Winther Ø-sammenslutningens historie, rolle, mærkesager og arbejdsområder, samt hvilke områder/problemfelter som SaDS (Sammenslutningen af Danske Småøer) også kan tage sig af. Medlemmer af folketingsudvalget for Småøer og SaDS samarbejdspartnere blev præsenteret.

Efter eftermiddagskaffen præciserede Morten Priesholm (Småøernes Aktionsgruppe) i sit oplæg, hvad der er bestyrelsens „almene drift“ (de tilbagevendende opgaver, så som „politisk øre“ – økonomi – information til øen – bestyrelsesmøder/referater – planlægning – og at informere øboerne om disse ting), og hvad der hører under „nye tiltag“ (opgaver der ikke er lavet før eller måske kun én gang og ikke er blevet drift endnu.) Ved nye tiltag er det vigtigt at informere om behov – forventninger – og resultat.

Nu kunne hjernen slappe af: Der var rundvisning på Mandø. Vi besøgte kirken og Møllen og hørte om Mandøs historie. Efter middagen var der Solnedgangstur til Sandbankerne med hestevogn. Vi fik en kort vending på havbunden. Solen så vi ikke; men en flot måne med Ribe Domkirke i baggrunden. Derefter var der kaffe og lagkage og hyggeligt samvær.

Inddragelse af ad hoc grupper

Søndag formiddag startede Hans Stavnsager (Center for Frivilligt Socialt Arbejde) med en gennemgang af generelle tendenser og motivationer for frivilligt arbejde. Vi lærte noget om hvilke opgaver bestyrelsen kan uddelegere, og om hvordan og hvorledes det bør foregå – men at det altid er under bestyrelsens ansvar.

For at lette bestyrelsens arbejdsbyrde er det vigtigt, at vi inddrager interesse-rede i opgaver, de kan varetage; men også at vi opstiller retningslinier, der skal overholdes, og husker at anerkende indsatsen.

Konklusion af seminaret

Bestyrelsesmedlemmer skal være meget bevidst om deres rolle – være til gavn for øen og ikke egne interesser. Hav klarere regler for bestyrelsens kompetencer. Se på jeres mødekultur: Vær forberedte, overhold dagsordenen og tidsrammen.

Vi fra Aarø, der er „grønne“ i bestyrelsesarbejdet, fik en masse med hjem som vi kan bruge i arbejdet herhjemme. Tak for et godt tilrettelagt arrangement – håber der kommer en opfølgning.

*En hilsen til de andre deltagere
fra Connie Hansen, Aarø*

Ø-specialiteter er nu mere end kvalitetsfødevarer: det er også oplevelser i særklasse!

Vært Skaber Vækst er et samarbejde mellem Zonen for Madkultur, Sønderjyske Fristelser, Kulinarisk Sydfyn og Småøernes Fødevarerenetværk.

Formålet med projektet har været at skabe vækst og at fremme de små lokale fødevarereproducenter i region Syddanmark ved at øge netværk og samarbejde. Der er udarbejdet koncepter for godt værtskab, og der er skabt oplevelsesruter rundt på de danske småøer i det fynske og sønderjyske landskab. Hertil er der udviklet en mobil-app, der fungerer som en digital guide til måltidsoplevelser i regionen.

Samarbejdet startede i begyndelsen af 2012, hvor alle Fødevarerenetværkets medlemmer blev inviteret til at deltage i et udviklingsforløb. 10 producenter fra Småøernes Fødevarerenetværk valgte at deltage i dette udviklings forløb: Fur Hereford, Endelave Fiske – og Røg hus, Brummers Gaard Årø, Is fra Skarø, Kernegaarden Fejø, Den helbredende Have Fejø, Fejø Marmelade, Marlieses Gårdcafé, Sejerø Gæs.

Alle producenter har haft besøg 2 gange i forløbet, hvor man sammen har udviklet virksomhedens kernehistorie.

Kulinarisk oplevelsesturisme på Årø

Herudover er alle mødtes til opfølgende workshop på Krusmølle og Knuthenlund Gods.

Alle de gennemførte indsatser er blevet udført af stærke kompetencer på området i samarbejde med Fødevarerenetværkets tovholder.

Der er ingen tvivl om, at deltagerne er kommet styrket ud af forløbet. I fremtiden vil de sammensætte og udbyde kulinariske oplevelser på deres ø, alene og i samarbejde med andre producenter, der allerede er i gang med at udbyde Kulinarisk oplevelsesturisme til grupper og busselskaber.

Den 29. og 30. september deltog producenter fra de tre Fødevarerenetværk i en helt speciel event i Københavns

Torvehaller, hvor alle deltagerne stillede op og udbød en oplevelse omkring deres produkter.

Samtidig blev den nye madkultur app „Smagen af Danmark“ præsenteret for forbrugeren og turisten. En app hvor de 10 oplevelses-producenter fra småøerne er valgt sammen med 15 andre, som de første deltagere i Danmark.

Hele projektet er et godt eksempel på samarbejde og samarbejde på tværs mellem producenterne, Zonen for Madkultur, Sønderjyske Fristelser, Kulinarisk Sydfyn, Småøernes Fødevarerenetværk, Visit Denmark og Madkulturen.

Småøernes Fødevarerenetværk takker deltagerne for deres store indsats, som ligger i god tråd med Fødevarerenetværkets tidligere indsats med udvikling af Kulinariske oplevelser og turisme på de danske småøer.

Bestyrelsen Småøernes Fødevarerenetværk

Slagelse Kommune etablerer borgerservice på sine to øer

Som led i opfyldelse af den nationale handleplan for digitalisering af Danmark samt efterlevelse af den kommunale ø-politik har Slagelse Kommune åbnet to små ubemandede borgerservicekontorer på Agersø og Omø.

På kontorerne er der opstillet en computer, hvor folk via borger.dk kan ordne alle de sager, som man efterhånden ikke kan klare uden at have en computer. Har man brug for hjælp, kan man ringe til kommunens borgerservicecentre, hvorfra man kan fjernstyre ø-computerne og på den måde yde øboerne hjælp.

dw

Fra åbningen af borgerPC i det gamle havnekontor på Omø

Ø-støtte midler – første runde i 2012

Ministeriet for By, Bolig og Land-distrikter har uddelt 3,4 mio. kr. til støtte for projekter på småøerne i årets første runde. Ø-støtte midlerne uddeles to gange om året. Ansøgningsfrist til årets anden runde er den 1. oktober 2012.

Ansøgningsfrister, vejledning, ansøgningskema mm. vedr. ø-støtten findes via linket www.mbbi.dk/oe-stoette

Projekterne skal bidrage til at fastholde eller skabe nye arbejdspladser og styrke det lokale og kulturelle udbud både til

fordel for fastboende og turister. Både enkeltpersoner, foreninger, institutioner og virksomheder med lokal forankring på en af de 27 småøer kan søge støtte.

Projektstiller	Projekttitle	Tilsagn
Venøsund Færgelaug	Nye faciliteter og dæk på færgen Venøsund	95.000 kr.
Endelave Lægeurteforening	„Produktudvikling og arbejdspladser i Endelave Lægeurtehave“	28.000 kr.
Askø-Lille Beboerforening	Askø Højskole	54.000 kr.
Slagelse Kommune	Sunde fødevarer fra Storebælt	400.000 kr.
Kasper Tøgern	Tilskud til masseovn på Fejø	30.000 kr.
Venø Borger- og grundejerforening	Telthal Venø	125.000 kr.
Fejøforeningen	Projekt Dybvig Havn	400.000 kr.
Fejøforeningen	Fejø Mobilguide	100.000 kr.
Omø Brugsforening	Renovering og nyanskaffelse	81.934 kr.
„Foreningen Småøernes Fødevarenetværk“	Recharge Småøernes Fødevarenetværk	71.000 kr.
Anholt Skole	Småøernes børn og unge netværker	101.250 kr.
Tunø-Fonden	Indslusnings- og ældreboliger på Tunø	297.000 kr.
Fejø Camping ApS	Oprettelse af cafe på Fejø	100.000 kr. (lån)
MKW-Holding ApS	Hotellejligheder på Aarø	250.000 kr. (lån)
Øhavets Smakkecenter	Øhavets Smakkecenter - Grøn og blå hele vejen	350.000 kr. (lån)
Lotte Rekly	Grøn Bed & Breakfast på Tunø	56.825 kr. (lån)
Richard Lehner	Automatkiosk på Barsø	41.500 kr. (lån)
Net-lodsen	Udvidelse og bevarelse af Netlodsens, en it og servicevirksomhed på Omø	30.666 kr. (lån)
Lisbeth Mai Lehner	Sæbe- og saltværksted på Barsø	37.500 kr. (lån)
Thorild Nørgaard	Kreativt værksted på Strynø	150.000 kr. (lån)
Lotte Rekly	Kapacitetsudvidelse af Tunø Bed & Breakfast	82.685 kr. (lån)
Kernegaarden	Fødevarer godkendt køkken og toiletfaciliteter	100.000 kr. (lån)
Omø Havnecenter ApS	Nye faciliteter i Omø Havnecenter	40.335 kr. (lån)
Holbaekonline.dk/Orøredaktionen	Nyhedsformidling om og for Orø	38.000 kr. (lån)
Spar Ø-købmand	Sikring af sund købmandsbutik på Fejø	250.000 kr. (lån)
Foreningen Danmark fra Luften, Omø	Elektronisk øturguide	75.000 kr. (lån)

Åben Ø på Sejerø – en god idé gives videre:

Hvert år i september måned afholdes på Sejerø en Åben Ø dag. Beboerforeningen og øboerne udarbejder et stort program for dagen og tilbyder i samarbejde med færageselskabet en ordning, hvor færgebilletten gælder som adgangsbillet til alle dagens arrangementer. Billetpriisen er den normale, men giver gratis adgang til alle aktiviteterne. Fra færageselskabet afgives en andel af billettprisen til beboerforeningen og arrangørerne. Nemt for gæsterne, og godt for både øen og færgen.

LS

Sæt X ved 1.-2. juni 2013 allerede nu:

Generalforsamling 2013 vil blive afholdt på Orø og er fastsat til den 1.-2. juni.

Europæisk møde mellem småøerne

Deltagerne i ESIN årsmødet går i land på Iona med Isle og Mull i baggrunden

Årets møde i ESIN fandt sted i midten af september på den bjergtagende smukke ø Isle of Mull i det vestlige Skotland. ESIN er en netværksorganisation bestående af europæiske småø-organisationer fra ti nationer. Foruden den skotske værtsnation deltog Sverige, Finland, Åland, Frankrig, Irland og Danmark i årsmødet.

ESIN-sekretariatet i Danmark

ESINs Generalforsamlingen 2012 resulterede i en omorganisering af ESIN, som siden medio 2011 har været uden funge-

rende sekretariat. Den siddende formand Bengt Almkvist, (Sverige) blev genvalgt med ny næstformand Camille Dressler (Scotland). Sekretariatsposten blev tildelt Danmark for det kommende år, idet Sammenslutningen af Danske Småøer vil varetage denne opgave.

I forlængelse af årsmødet afholdtes der en konference om vedvarende energi og småøernes særlige muligheder på dette felt. Et af temaerne var etableringen af lokale energiselskaber/-netværk, der bidrager til lokalsamfundet med en andel

af overskuddet fra energiproduktionen. Vedvarende energi er et af flere oplagte felter for tværnationalt netværkssamarbejde og erfaringsudveksling mellem ESINs medlemmer.

Kontakten til EU

Fra EU parlamentets Group 174 – et udvalg der arbejder med landdistriktsproblematikker i geografisk yderligt beliggende områder – medvirkede vicepræsident Alyn Smith (Scotland). Hans budskab til småøerne i Europa var en klar og tydelig opfordring: „Gruppen eksisterer – send os jeres krav og brug gruppen til at få jeres budskaber igennem i EU“.

ESIN har inviteret Alyn Smith til at deltage i næste Skype-bestyrelsesmøde i november. Læs mere i næste nummer af Ø-posten.

Blomstrende skotsk kultur

Årsmødet bød ydermere på en veltilrettelagt rundtur på øerne Mull og Iona, foruden et sprudlende kulturelt møde med gælisk sang, musik, story telling, fantastiske lokale fødevarer og endog lidt undervisning i det gæliske sprog og scottish dancing – det hele båret af varm skotsk gæstfrihed.

LS

Cykeloplevelser på småøerne

Henover vinteren og foråret 2012 har jeg været rundt på de fleste af småøerne og fået forklaret og vist cykelmuligheder, veje, skiltning, oplagte stop og seværdigheder. Hvor det har været muligt, har jeg også cyklet rundt, enten alene eller i selskab med lokale øboere. Alt sammen med det formål at få gjort småøernes cykeloplevelser mere synlige. Cykelprojektet hedder „De danske småøer – fremtidens cykeldestination, koncept og markedsføring“ og er en del af Vejdirektoratets Cykelpulje.

At cykle på en småø

Cyklende turister er som sådan ikke noget ukendt fænomen på småøerne. Folk, der bor i eget sommerhus, på den lokale bed & breakfast eller besøger øen på en endags-tur, bevæger sig ofte rundt på cykel. Men i projektet fokuserer vi også på deciderede cykelturister: dem som cykler fra A til B og som ønsker at vide, hvad der

er undervejs af fx smags- og synsoplevelser derude på småøerne, og som ofte ønsker at planlægge cykelferien hjemmefra før afrejse.

Al den indsamlede viden fra mine besøg bruger vi nu bl.a. til at få kortlagt alle småøerne på Dansk Cyklistforbunds ruteplaner: www.cyclistic.dk. Her vælges cykelveje og man kan få information om interessante og vigtige stop på øerne, – fx spisesteder, overnatningssteder og offentlige toiletter.

Vi vil også lave trykte cykelkort med turforslag. Disse foldere kan man tage med sig, men man har også mulighed for at se ruterne på en mobilversion af Cyclistic.dk.

Er øerne for små?

Nogle af småøerne er måske for små til deciderede cykelture, men en cykeltur behøver ikke nødvendigvis at være lig med

mange kilometer i benene. For børnefamilier er småøerne en fantastisk mulighed for at cykle i trygge rammer, og er man på en længere cykelferie, kan småøerne enten være den lille pause fra de lange distancer eller også kan cyklen få sig et velfortjent hvil, mens man udforsker øen til fods.

Ambitionen er, at småøerne bliver oplagte cykelrejsemål. For at nå dertil, hjælper vi turisterne lidt på vej med masser af god information, så endnu flere kan få øjnene op for det helt særlige ved at besøge de danske småøer.

*Af projektmedarbejder
Marie Böttcher Christensen*

densejlendemaler.dk

40 55 67 44

Minister Carsten Hansen på ø-besøg på Aarø

Minister Carsten Hansen i samtale med landmand Bjarne Jepsen og formand for Aarø Beboerforening Connie Hansen

Sammenslutningen af Danske Småøer inviterede før sommerferien 'vores' minister Carsten Hansen på ø-tur. Carsten Hansen er By-, Bolig- og Landdistriktsminister og dermed også minister for småøerne og har bl.a. også områderne omkring administration af ø-støtten og LAG'erne under sig (færgerne ligger dog stadig i Økonomi- og Indenrigsministeriet).

Alting flaskede sig således, at Carsten Hansen i begyndelsen af august kunne tage på besøg på Aarø sammen med formandskabet fra Ø-sammenslutningen.

Rundtur på Aarø

Repræsentanter fra Aarø Beboerforening bød de besøgende velkommen 'på fastlandet' i Aarø Sund og sørgede for morgenkaffe og rundstykker på færgen. Vel ankommet til Aarø blev alle godt bænket i sofarækkerne i ø-bussen, og herfra gik det så Aarø rundt. Første stop var hos Aarø eneste aktive mælkeproducent Bjarne Jepsen, hvor snakken med Ministeren bl.a. drejede sig om de netop indførte randzoner omkring vandløb. En ordning, der er særlig problematisk på Aarø, hvor der er gravet masser af kanaler for at afvande øen, og der derfor er betydelige arealer med landbrugsjord, der skal udlægges som randzonearealer.

Værested, camping, gårdbutik og vin

Næste stop var ved det nyoprettede værested, hvor børn og unge fra Aarø (og også fra fastlandet) kan mødes. Værestedet er indrettet på førstesalen i et hus på campingpladsen, og dermed kan lokalet også benyttes af campingpladsens gæster.

På campingpladsen fremviste campingpladsejerne bl.a. det nye el-system og andre projekter, som man har fået

ø-støtte og LAG-midler til.

Næste stop på ruten var Aarø Galloway Gårdbutik, hvor Birgit Nielsen fortalte om arbejdet med at starte en gårdbutik, om hendes hjemmestrikkede trøjer, som folk kommer langvejs fra for at købe, og om hvilken betydning det har for øen, at man som turismevirksomheder arbejder sammen og understøtter og bruger hinanden og hinandens produkter.

Sidste stop på turen var Aarø Vingård, hvor Svend Aage Hansen fortalte om sin vinproduktion.

Samtidig blev der over lækre sandwiches fra Brummers gård drøftet erhverv, færges, støttemuligheder og bosætning.

En minister med ø-forståelse

Det blev et godt besøg, der var godt tilrettelagt af Aarø Beboerforening.

Det er selvfølgelig med slet skjulte bagtanker, at vi fra Ø-sammenslutningens side inviterer en minister på ø-besøg. Dels er det godt, at Ministeren ved selvsyn kan se nogle af de projekter som ø- og LAG-midler støtter og kan høre om de glæder og udfordringer, der er ved at drive erhverv, skabe øget bosætning og etablere kultur- og fritidsaktiviteter. Dels bliver Ministeren præsenteret for ø-problematikker, som er fælles for mange af vores småøer – livsnerven færgen, mulighederne for at kunne bo og arbejde på en ø, mobil- og bredbåndsdækning, natur kontra ø-liv osv.

Vi tror på, at en sådan ø-tur er med til at give 'vores' minister en ø-forståelse, som forhåbentlig breder sig i hans ministerium.

dw

Øboerne i projektlederuddannelse hos KOIN

Det EU-støttede projekt KOIN er blevet mødt med stor begejstring på de sydfynske øer. KOIN tilbyder små- og mellemstore virksomheder en projektlederuddannelse, hvor man kan arbejde med sit eget projekt som case.

Blandt de mange øboer, som har deltaget i KOIN, er Eva Terkelsen, som også er kvinden bag virksomheden Bjørnø-Konsulent. Mange års erfaring inden for fundraising og socialrådgivning fik hende til at tage springet og etablere sig som selvstændig, og her støttede hun på KOIN på det helt rette tidspunkt:

„Da jeg hørte om KOIN, tænkte jeg, at det lige var noget for mig. Det var en mulighed for at blive skarp på og klogere på mit eget projekt. Det har givet mig tid til at fokusere på min egen virksomhed og tvunget mig til at kigge på udviklingspotentialet,“ siger virksomhedsejeren Eva Terkelsen.

Ikke som de andre – og plads til alle brancher

KOINs projektlederuddannelse adskiller sig fra lignende uddannelser, idet den er meget praktisk orienteret. Alle de værktøjer og redskaber, som man lærer i forløbet, bruges i

undervisningen på ens eget projekt. KOIN har haft 64 deltagere fordelt på 55 virksomheder. Forskelligheden ved de deltagende virksomheder er især noget, som Eva fremhæver.

„Det er meget sjovt at dele erfaringer med andre, da alle kommer fra forskellige brancher. Hvis man sidder med en eller anden form for udfordring, kan det være, sidemanden har været igennem en lignende situation, og på den måde kan man lære af hinanden trods brancheforskelle“, siger Eva.

Hjælp til selvhjælp

Efter endt projektlederuddannelse kan man vælge at få en akademiker til at hjælpe gratis i fire uger med det projekt, som man har arbejdet med på uddannelsen. Til efteråret skal Eva i samarbejde med en akademiker til at opbygge en hjemmeside for Bjørnø-Konsulent. På den måde får hun tilført nogle kompetencer udefra, der kan hjælpe hende med at udvikle sin virksomhed yderligere. Du kan læse mere om KOIN på www.koin.dk

Dejana Gluhajic
Projektleder, dgl@udviklingfyn.dk,
tlf. 30 12 86 84

Oversigt over §20-tilskuddet for 2013

Ø-tilskuddet for 2013 gives efter §20 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud.

Tilskuddet, der i tabellen er vist for de enkelte kommuner, er opdelt i tre dele:

- Driftstilskud (færger)
- Investeringsstilskud (færger)

- Særtilskud (særlige ø-relaterede udgifter, gives til 6 kommuner)
Tilskuddet er efter kommunalreformen i 2007 blevet et generelt bloktilskud. Det er altså ikke øremærket færgedrift eller andre ø-relaterede udgifter.
Ud over §20-tilskuddet udbetales et

tilskud fra Trafikstyrelsen, direkte til færge-selskaberne, som kompensation for de udgifter der er for den gratis transport af øboere (med deres cykler og invalidebiler).

Sammensætning af Ø-tilskuddet for 2013 efter §20 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud

Kommune	Ø-samfund	Driftsstøtte	Invest.støtte	Særtilskud	I alt	1.000 kr.
Kalundborg	Sejersø/Neskelø	5.967.139	2.046.561	2.783.326	10.797.025	10.797
Holbæk	Orø	2.667.606	2.011.877	-	4.679.483	4.679
Slagelse	Agersø/omø	5.700.667	1.847.257	1.730.565	9.278.489	9.278
Lolland	Askø/Femø/Fejø	10.547.625	2.863.536	3.634.187	17.045.347	17.045
Assens	Baagø	1.469.827	370.074	-	1.839.901	1.840
Faaborg-Midtfyn	Avernakø/Lyø/Bjørnø	2.488.098	1.478.729	980.654	4.947.480	4.947
Ærø	Birkholm	268.757	501.832	-	770.589	771
Langeland	Strynø	1.241.377	988.158	418.220	2.647.754	2.648
Svendborg	Drejø/Skarø/Hjortø	3.551.379	1.965.133	-	5.516.512	5.517
Haderslev	Aarø	1.463.620	599.955	-	2.063.575	2.064
Aabenraa	Barsø	1.019.913	294.642	-	1.314.555	1.315
Esbjerg	Mandø	268.896	-	-	268.896	269
Horsens	Endelave	6.787.865	1.267.808	-	8.055.674	8.056
Hedensted	Hjarnø	1.083.657	480.013	-	1.563.671	1.564
Struer	Venø	1.828.893	601.894	-	2.430.787	2.431
Norddjurs	Anholt	3.437.693	2.540.910	-	5.978.604	5.979
Odder	Tunø	1.176.720	958.775	-	2.135.495	2.135
Skive	Fur	2.270.301	1.858.216	3.086.175	7.214.691	7.215
Aalborg	Egholm	885.743	278.654	-	1.164.397	1.164
I alt		54.125.776	22.954.024	12.633.126	89.712.926	89.713

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriet, 3. juli 2012

Aktionsgruppens periode nærmer sig sin afslutning

Den aftale Småøernes Aktionsgruppe har om fordeling af penge fra Land-distriktsprogrammet og Fiskeriudviklingsprogrammet udløber med udgangen af 2013.

Efterårets ansøgningsfrist den 1. oktober 2012 markerer således en af de sidste muligheder for at søge midler i denne periode. Aktionsgruppen har siden 2008 uddelt ca. 20 mio. kr. Til fordeling i efter-

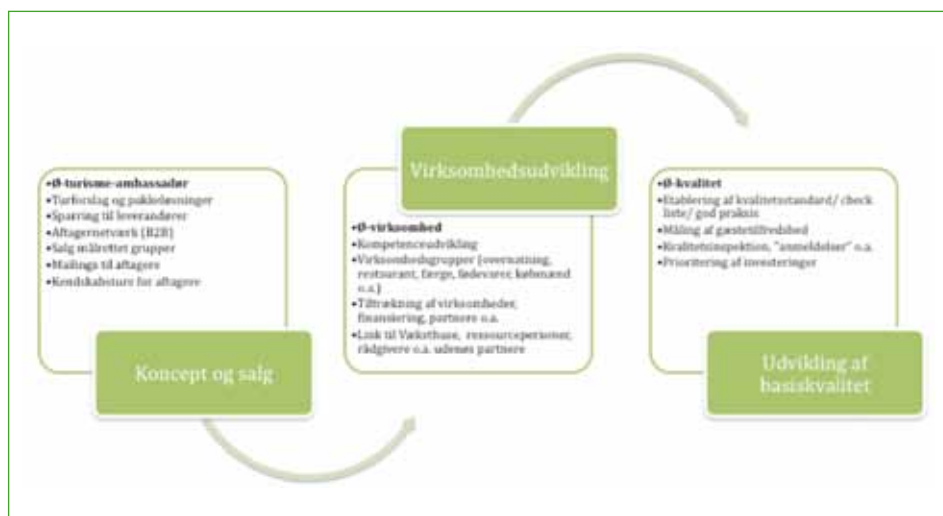
året 2012 og i først halvdel af 2013 er der cirka 3 mio. kr. i alt.

Om de nye programmer fra 2014 til 2020 også vil give plads til en ø-aktionsgruppe er stadig uvist. Læs mere på Aktionsgruppen hjemmesiden: <http://www.aktionsgruppe.dk/>

Nyhedsbrev

Se flere ø-nyheder og tilmeld dig nyhedsbrevet fra Sammenslutningen af Danske Småøer på www.danske-smaoer.dk

Tre indsatser med fokus på erhvervsudvikling i turismebranchen

Oversigt over de 3 anbefalede indsatser i udviklingsprogrammet

Forprojektet Småøturisme: *oplevelseserhverv og ø-destinationer med potentiale* har kørt siden efteråret 2011 og er nu i sin afsluttende fase.

Forprojektet er iværksat af tre foreninger i fællesskab: Sammenslutningen af Danske Småøer, Småøernes Fødevarerenetværk og Småøernes Aktionsgruppe. Forprojektet er finansieret af Region Syddanmark og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

Småøerne skal satse på gruppeturisme og professionalitet

Vi har fået udarbejdet en analyserapport om potentialerne for erhvervsudvikling i turismebranchen på småøerne. Analyserapporten anbefaler, at der satses på en strategi for turismen på de små øer, der i særlig grad fokuserer på tiltrækning af grupper og på udvikling af infrastruktur, service og oplevelser målrettet grupper.

Udover et fokus på gruppesegmentet, bør der også være en indsats for optimering af basiskvaliteten af småøernes turismeprodukter. Analyserapporten hævder, at hvis man skal lykkes med at opnå et større økonomisk udbytte af turismen er der brug for et skifte i synet på turisme: Det handler om at yde et tilbud, der er værdifuldt i gæsternes øjne, som gæsterne vil betale for, og som øger omsætningen pr. gæst – frem for blot at tiltrække flere „gratister“.

Turisme-ambassadør skal sælge ø-turisme business-to-business

Analyserapporten anbefaler at igangsætte et udviklingsprogram med tre sammenhængende indsatser:

- En ø-turisme-ambassadør. Ø-turisme-ambassadøren har funktion som en slags turistchef for småøerne, men med fokus på det professionelle salg (såkaldt business-to-business). Information om ydelser og oplevelser viderefremmes af Ø-turisme-ambassadøren til de potentielle arrangører.
- En styrket virksomhedsudvikling. Ø-turisme-ambassadøren skal i samarbejde med ø-virksomhederne udvikle og markedsføre tur- og arrangementsforslag, der varierer afhængig af målgruppe, sæson o.a. I forlængelse heraf kan der ydes vejledning om udvikling og optimering af ø-virksomhederne, eksempelvis i form af forskellige kompetenceudviklingsforløb.
- En styrket indsats vedrørende basiskvalitet. For alle gæster er førstehåndsindtrykket afgørende for totaloplevelsen og her må øerne ikke svigte. Det gælder om at se udfordringerne med gæsternes øjne. De største „huller“ skal prioriteres først. Rapporten påpeger, at der bør udarbejdes gæsteanalyser og tjeklister så der opnås optimal servicekvalitet.

Forprojektet er med analyserapporten nu afsluttet og styregruppen lukker ned. Sammenslutningen af Danske Småøer arbejder videre med at realisere et nyt landsdækkende udviklingsprojekt med fokus på de tre anbefalede indsatsområder. Første skridt i den retning er en projektsøgning til et kommende turisme-projekt samt finansiering og fundraising.

LS

Analyserapporten *Potentialer for erhvervsudvikling i turismebranchen på småøerne* er skrevet af Center for Regional og Turisemeforskning i samarbejde med Eskild Hansen Strategibureau. Foruden deres egen viden og dataindsamling, er der blevet foretaget et feltstudie og en kortlægning af turismen på de involverede øer af projektmedarbejder Marie Böttcher Christensen. I analysen har de 12 syddanske øer, Avernakø, Barsø, Birkholm, Bjørnø, Baagø, Drejø, Hjortø, Lyø, Mandø, Skarø, Strynø og Aarø været involveret, men det er naturligvis ambitionen, at resultaterne og anbefalingerne kommer alle 27 småøer til gode. Rapporten (på 46 sider) og dens bilag (i alt 27 sider) kan hentes som pdf-filer her: <http://www.danske-smaaoer.dk/projekter>

Byggeriet af Storebæltsbroen førte Anna og Henrik Michelsen fra Fyn til den sjællandske ø, Sejerø. En ø, de aldrig før havde sat deres ben på.

Tilbage i 1997 tog Anna og Henrik Michelsen en beslutning de ikke har fortrudt. De rykkede, sammen med deres tvillingedrenge på et år, teltpælene op fra Ulbølle på Fyn og flyttede til Sejerø. I dag er den røde muremestervilla midt i Sejerø by stadig ramme for familien.

Broen blev deres skæbne

Henrik havde et godt job på færger mellem Korsør og Nyborg. Der skulle dog ikke den store spådomskunst til for at forudse, at det job snart ville være historie. For Storebæltsforbindelsen var tæt på at være færdigbygget.

Familien ønskede ikke et liv med Henrik på langfart. Da der var en ledig stilling som styrmand på den da nybyggede Sejerø-færge, så besluttede de at satse. Selvom de var helt blanke på, hvad Sejerø var for et samfund. Med de beskedne huspriser turde de godt tage springet.

Erhvervsaktiv tilværelse

Det er ikke altid en selvfølge at kunne finde job til begge voksne i en ø-familie. Med Henrik bag roret på færger var det ene job dog sikret. Alligevel var Anna allerede efter en uge på øen i job.

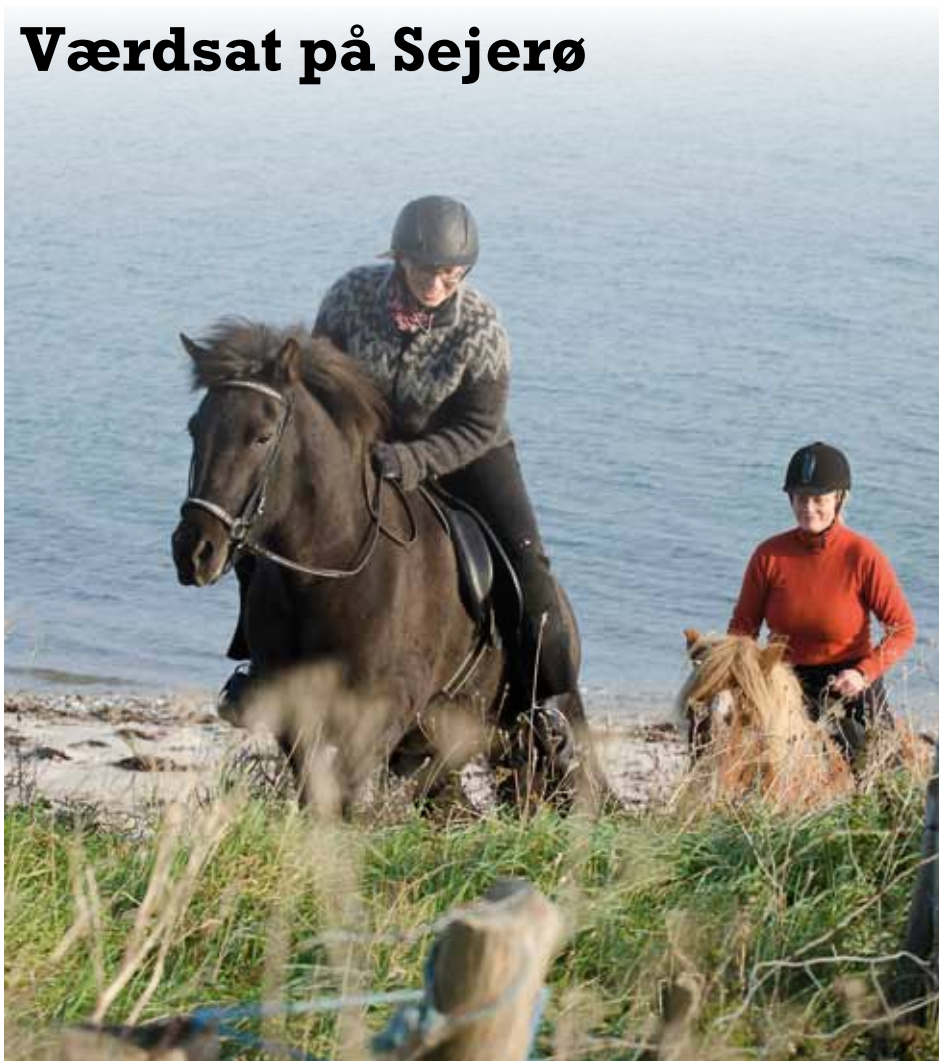
„Da vi flyttede til var det ikke bare lige at få vores drenge i dagpleje, så da jeg fik tilbudt et job var dyre råd gode. For hvad med børnene? Men typisk for øen, så tilbød lokale damer sig som børnepassere, så jeg kunne passe det ny job“.

I dag arbejder Anna som social- og sundhedshjælper både på øens plejehjem og i øboernes private hjem. En gang i mellem tager hun også døgnvagter som handicaphjælper på fastlandet. Det er typisk for øboere at skrue et arbejdsliv sammen af flere jobs. Anna har også ambitioner om at videreudanne sig. Sammen med en med-øbo har hun planer om at uddanne sig til sosu-assistent. At skolen ligger i Holbæk ser hun ikke som et problem.

Det trygge børneliv

Der er blevet lidt mere stille i hjemmet på Sejerø. Tvillingerne, Jonas og Poul, er nu 17 år, og som det er normalt for børn på Sejerø, har de gået på efterskole fra 8. klasse. Anna ser det ikke som et problem, at børnene relativt tidligt forlader hjemmet. Måske for forældrene, fortæller hun med et glimt i øjet, men ikke for børnene. På Sejerø har de haft en god skolegang og

Værdsat på Sejerø

Anna Henriksen er en ivrig rytter. På Sejerø har hun optimale rammer for at dyrke sin interesse

en tryk barndom med hele øen som legeplads. Men når børnene bliver større kan de godt savne nogle udfordringer. Derfor er det ikke så tosset at komme af øen i den alder, mener Anna.

Værdsat som tilflytter

Som ny-tilflyttere blev de overraskede over den positive modtagelse de fik. Tilflyttere bliver virkelig værdsat. Det har været nemt at skabe netværk, men der går alligevel lidt tid før man skaber tættere venskaber.

„Øboere har set tilflyttere komme og gå. Nogle flytter måske igen efter kort tid. Derfor bliver man set lidt an før egentlige venskaber bliver skabt. For man investerer jo også noget af sig selv i et venskab, så man vil jo gerne have en fornemmelse af, at de nye øboere ikke er væk igen i overmorgen“, siger Anna.

Familien nyder at bruge den smukke natur som ramme for deres fritidsliv. Anna er ivrig rytter og har heste gående hos en landmand på øen, mens Henrik er aktiv på øens ni-hullers golfbane. På spørgsmålet om der ikke er noget familien savner på Sejerø, så er det hurtige svar, at det da ville være dejligt at kunne ringe

efter en pizza eller gå til filmpremierer. Men hvis trangen til andre oplevelser melder sig, så tager de til København, hvor de kan overnatte hos familien. Så nyder de storbyens kulturelle tilbud. Hvis der skal shoppes mere avanceret end hvad øens forretningsliv kan bære, så er internettet jo et glimrende værktøj, fortæller Anna ivrigt. På den måde er storbyens fristelser ikke mere end et klik væk.

Claus Jensen

Fakta om Sejerø

Sejerø har lagt navn til den bugt, hvor den ligger med sit areal på 12,4 km². Øen er en del af Kalundborg Kommune og har 358 beboere. Der er daglig færgeforbindelse til Havnsø, en tur der tager 60 min. Sejerø har købmand, egen læge, flere spisesteder og som den eneste af de små øer, et egentligt plejehjem. Øens skole tilbyder undervisning til og med 7. klasse, og har gode muligheder for pasning af børn i førskolealderen. Læs mere her www.sejero.dk

Så har Agersø fået sin nye færge

Søndag den 26. august blev den nye Agersø-færge navngivet M/F AGERSØ III af agersøbo Anne Bjergvang.

Det blev en dag, der gav genlyd langt omkring, idet knapt 1.500 mennesker fandt vej til Stignæs for at tage med den gamle Agersø-færge, der denne dag ydede en sidste kraftindsats og sejlede i pendulfart hele dagen. M/F AGERSØ III er bygget i Polen og averteret på Søby Værft.

Den er bygget som en dobbeltenderfærge, hvilket giver en hurtigere og mere komfortabel sejlads. Færgen kan betjenes af 2 mand og medtage 19 biler og 98 passagerer om sommeren og 60 om vinteren.

dw

Den nye færge navngives „M/F AGERSØ III“

Nu sejler den

Også Lyø og Avernakø har fået ny færge denne sommer. Efter en hel del indkøringsvanskeligheder sejler FAABORG III nu som planlagt. Færgen blev indsat 1. maj 2012, men har været forfulgt af uheld de første par måneder, til stor gene for øboere såvel som gæster. Færgen er bygget på Søby Værft på Ærø og har en besætning på 3 mand. Den kan medtage 147 passagerer og 16 biler.

LS

FAABORG III på ruten mellem Faaborg-Lyø-Avernakø

Ø-POSTEN

Nyheder fra Sammenslutningen af Danske Småøer. ISSN-0105-4325.

Ø-Postens spalter er åbne for alle; artiklerne er ikke nødvendigvis udtryk for Sammenslutningen af Danske Småøers holdninger.

Redaktion: Sammenslutningens bestyrelse

Dorthe Winther, Omø, ansv.h. 58 19 91 80
Eva Terkelsen, Bjørnø 20 63 15 31
Kirsten Christensen, Baagø 64 71 12 37

Birte Harritsø, Femø 54 71 51 11
Jørgen Møller, Fejø 44 95 92 95
Svend Erik Hansen, Omø 58 19 90 08
Lars Møller, Endelave 75 68 94 88
Lone Nielsen, Sejerø 59 59 02 45
Redaktør: Lise Thillemann Sørensen
Layout: Erik Steenstrup Dyhr
Foto: Dorthe Winther, Ø-færgen, Christian Harbou, Lise Thillemann Sørensen.

Ø-Posten udgives med tilskud fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.
Annoncer: 4,00 kr. pr. sp.mm.

Tryk: Svendborg Tryk. Oplag: 3100
Redaktionen afsluttet 17. sept. 2012
Abonnement: 150 kr. pr. kalenderår.
Ø-Posten: Sammenslutningen af Danske Småøer
Strynø Brovej 12, 5900 Rudkøbing
Tlf. 6251 3993
E-mail: sekretariatet@danske-smaaoer.dk
Se flere ø-nyheder og tilmeld dig nyhedsbrevet fra Sammenslutningen af Danske Småøer på www.danske-smaaoer.dk